

14 Οκτωβρίου, 1989

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

I. & A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ.

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 230/84)

5 *Αναθεωρητική έφεση — Προθεσμία ασήσεως — Παράταση — Αρχές, που εφαρμόζονται — Εξαιρετικό δικονομικό μέτρο, που παρέχεται, εάν ο Αιτών ικανοποιήσει το Δικαστήριο ότι τοίχο επιβάλλει το συμφέρον δικαιοσύνης — Ασθένεια δικηγόρου — Υπό τις περιστάσεις της υποθέσεως αυτής δικαιολογείται η παράταση.*

10 Η πρωτόδικη απόφαση εκδόθηκε την 26.7.89. Ο Ανώτερος δικηγόρος της Δημοκρατίας, που χειριζέτο την υπόθεση, ασθένησε λίγες μέρες πριν από την 4.9.89, οπότε και εισήχθη στο νοσοκομείο για εγχείρηση. Η Έφεση ετοιμάσθη και καταχωρήθη μίαν ημέραν μετά την λήξη της προθεσμίας.

15 Υπό τις περιστάσεις το Ανώτατο Δικαστήριο παρέτεινε τον χρόνο καταχώρησης της Εφέσεως, αποδεχόμενο την Αίτηση.

Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρίπτεται. Ουδεμία διαταγή για έξοδα.

20 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Pavlou and Another v. Cacoyiannis and Others (1963) 2 C.L.R. 405,

<i>HadjiMichael v. Karamichael and Others</i> (1967) 1 C.L.R. 61,	
<i>Loizou v. Konteatis</i> (1968) 1 C.L.R. 291,	
<i>Kyriakides v. Kyriakides</i> (1969) 1 C.L.R. 373,	5
<i>Ioannidou v. Dikeos and Another</i> (1970) 1 C.L.R. 241,	
<i>Courtis and Another v. Iasonides</i> (No. 1) (1972) 1 C.L.R. 56,	
<i>Turkish Co-Operative Carob Marketing Society Ltd. v. Kiamil and Another</i> (1973) 1 C.L.R. 1,	10
<i>Charalambous v. Charalambides Daines Ltd.</i> (1984) 1 C.L.R. 19,	
<i>Samanis v. Symillides</i> (1985) 1 C.L.R. 187,	15
<i>Branco Salvage Ltd. v. Republic</i> (1967) 3 C.L.R. 213,	
<i>Georghiou v. Republic</i> (No. 3) (1968) 3 C.L.R. 563,	20
<i>Georghiou v. Republic</i> (1968) 1 C.L.R. 411,	
<i>Cyprian Seaway Agencies v. Republic</i> (1981) 3 C.L.R. 271,	
<i>Gatti v. Shoosmith</i> [1939] 3 All F.R. 916.	25

Αίτηση.

Αίτηση από τους καθ' ων η αίτηση για παράταση χρόνου για καταχώριση έφεσης εναντίον απόφασης που εκδόθηκε στην προσφυγή με βάση το Άρθρο 146 του Συντάγματος. 30

T. Πολυχρονίδου (δ/νίς), για τους Αιτητές - καθ' ων η αίτηση. 35

Λ. Κληρίδης, για τους Καθ' ων η Αίτηση - αιτητές.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την παρούσα αίτηση οι αιτητές ζητούν παράταση χρόνου για καταχώριση έφεσης εναντίον απόφασης που εκδόθηκε σ' αυτή την προσφυγή με βάση το Άρθρο 146 του Συντάγματος. 40

Με βάση το Άρθρο 11(2) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Αρ. 33/64), η Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου μπορεί να ασκείται από Δικαστή ή Δικαστές, όπως ήθελε αποφασίσει το Δικαστήριο, αλλά, τηρουμένου του Διαδικαστικού Κανονισμού, χωρεί έφεση εναντίον της απόφασης στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου.

Ο περί Εφέσεων (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστικός Κανονισμός του Ανωτάτου Δικαστηρίου του 1964 (Κανονισμός 3) έχει:-

“3. Αι πρόνοιαι της Διατάξεως 35 του περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικού Κανονισμού αι αναφερόμεναι εις εφέσεις θα εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, εις εφέσεις εξ αποφάσεως Δικαστού ή δικαστών ενασκούντων αναθεωρητικήν δικαιοδοσίαν δυνάμει της παραγράφου (2) του άρθρου 11 του Νόμου.”

Η Διάταξη 35, ο Θεσμός 2, καθορίζει το χρόνο καταχώρισης της έφεσης σε έξι βδομάδες, εκτός εάν το Δικαστήριο, ή Δικαστής παρατείνει το χρόνο. Σχετική είναι η Διάταξη 57, Θεσμός 2, με βάση τον οποίο το Δικαστήριο ή Δικαστής έχει εξουσία να παρατείνει το χρόνο που καθορίζεται στους Θεσμούς, παρόλο ότι η αίτηση για παράταση γίνεται μετά την εκτροπή του καθοριζόμενου ή επιτρεπόμενου χρόνου.

Σε μία σειρά πολιτικών υποθέσεων το Ανώτατο Δικαστήριο εξέτασε τις πρόνοιες για παράταση του χρόνου για καταχώριση έφεσης (βλ., *Areti Pavlou and Another v. George P. Cacojiannis and Others* (1963) 2 C.L.R. 405, 406, *Erini Costa Hji Michael v. Maria Karamichael and two Others* (1967) 1 C.L.R. 61, *Andreas P. Loizou v. Panayiotis Ch. Konteatis* (1968) 1 C.L.R. 291, *Leonidas Kyriakides v. Antonis Kyriakides* (1969) 1 C.L.R. 373, *Theodora Ioannidou v. Charilaos Dikeos and Another* (1970) 1 C.L.R. 241, *Omiros Th. Courtis and Another (No. 1) v. Panos K. Iasonides* (1972) 1 C.L.R. 56, *The Turkish Co-Operative Carob Marketing Society Ltd. v. Lutfi Kiamil and Another* (1973) 1 C.L.R. 1, *Charalambous v. Charalambides Dairies Ltd.* (1984) 1 C.L.R. 19, *Samanis v. Symillides* (1985) 1 C.L.R. 187).

Οι πρόνοιες των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται στις αναθεωρητικές εφέσεις, τηρουμένων των αναλογιών και λαμβανομένης υπόψη της φύσης της Αναθεωρητικής δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου.

5

Το αντικείμενο της αναθεωρητικής δίκης είναι η νομιμότητα της κρινόμενης διοικητικής πράξης ή απόφασης. Σκοπός της διαδικασίας είναι η αποκατάσταση της νομιμότητας. Το συμφέρον του πολίτη, της διοίκησης και του κοινού γενικά επιβάλλουν όπως στο συντομώτερο δυνατό χρόνο υπάρχει βεβαιότητα αναφορικά με τη νομιμότητα της κρινόμενης πράξης.

10

Στην πολιτική δικαιοδοσία ο πολίτης διεκδικεί τα ιδιωτικά του δικαιώματα.

15

Στην υπόθεση *Branco Salvage Ltd. v. Republic (Attorney-General as Successor to The Greek Communal Chamber and Another)* (1967) 3 C.L.R. 213, ο κ. Τριανταφυλλίδης, Δ., όπως ήταν τότε, παρατήρησε ότι η διακριτική εξουσία του Δικαστηρίου για παράταση χρόνου καταχώρισης έφεσης στην Αναθεωρητική δικαιοδοσία πρέπει να ασκείται μόνο σε υποθέσεις που, σύμφωνα με τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου που αναπτύχθηκαν στην Ελλάδα, η εμπρόθεσμη καταχώριση της έφεσης εμποδίστηκε από ανώτερη βία και τούτο λόγω της φύσης της Αναθεωρητικής Δικαιοδοσίας. Τα άλλα μέλη του Δικαστηρίου άφησαν όμως ρητά το θέμα ανοικτό.

20

25

Στην υπόθεση *Niki Chr. Georghiou (No. 3) v. Republic (Minister of the Interior and Another)* (1968) 3 C.L.R. 563, ο ίδιος Δικαστής απόρριψε την αίτηση της αιτήτριας για παράταση χρόνου και στη σελ. 565 είπε ειδικά:-

30

“Επειδή αυτή είναι υπόθεση Αναθεωρητικής Δικαιοδοσίας και είναι υψίστης σπουδαιότητας, στις υποθέσεις της φύσης αυτής η διαδικασία πρέπει να αρχίζει και να προωθείται μέσα στα προσδιορισμένα χρονικά όρια, ούτως ώστε όταν εκπνεύσουν να υπάρχει οριστικό τέλος στα θέματα αυτά προς το συμφέρον της καλής και χρηστής διοίκησης.”

35

Στην ίδια υπόθεση η αιτήτρια καταχώρισε αίτηση για παράταση χρόνου ενώπιον της Ολομέλειας - *(Niki Chr. Georghiou v. Republic (Minister of Interior and Another)* (1968) 1

40

C.L.R. 411). Η πλειοψηφία του Δικαστηρίου παράτεινε το χρόνο για επτά μέρες. Το ζήτημα κατά πόσο στις αναθεωρητικές εφέσεις παράταση θα δίδεται μόνο σε περίπτωση ανώτερης βίας (force majeure) αφέθηκε ανοικτό.

5

Στην υπόθεση *Cyprian Seaway Agencies v. Republic* (1981) 3 C.L.R. 271, παρόλο ότι έγινε αναφορά στις παρατηρήσεις που έχω αναφέρει πιο πάνω, δεν έγινε η διαφοροποίηση μεταξύ πολιτικών εφέσεων και εφέσεων στην Αναθεωρητική Δικαιοδοσία.

10

Οι αρχές που έχουν νομολογιακά καθιερωθεί είναι: Η ανάγκη αυστηρής τήρησης των προθεσμιών που καθορίζονται από τους Θεσμούς. Η παράταση του χρόνου είναι εξαιρετικό δικονομικό μέτρο. Το δικαστήριο έχει δικαιοκρατική εξουσία να παρατείνει το χρόνο καταχώρισης της έφεσης. Η εξουσία αυτή είναι ελεύθερη και αδέσμευτη και ασκείται με βάση τα γεγονότα της κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης. Ο αιτητής πρέπει να προβάλει τα αναγκαία στοιχεία για να ικανοποιήσει το Δικαστήριο ότι η παράταση είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης.

15

20

Η πρόνοια των προθεσμιών κάμπτεται με την άσκηση της δικαιοκρατικής ευχέρειας του Δικαστηρίου υπέρ του αιτητή μόνον αν το συμφέρον της δικαιοσύνης και τα δοσμένα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης συνήγορουν υπέρ αυτής.

25

Τα γεγονότα στην υπόθεση αυτή είναι απλά και σύντομα. Την υπόθεση χειριζόταν ο κ. Σωτηρόκης Γεωργιάδης, Ανώτερος Διηγόρος της Δημοκρατίας. Η απόφαση εκδόθηκε στις 26 Ιουλίου, 1989. Ο Ανώτερος αυτός Διηγόρος, λίγες μέρες πριν τις 4 Σεπτεμβρίου, 1989, ήταν άρρωστος και στις 4 Σεπτεμβρίου, 1989, χρειάστηκε να εισαχθεί στο Γενικό Νοσοκομείο, όπου υποβλήθηκε σε χειρουργική επέμβαση. Η έφεση, λόγω αυτών των γεγονότων καταχωρίστηκε από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα την 43η ημέρα, μία μέρα μετά τη λήξη της καθορισμένης προθεσμίας.

30

35

Στην υπόθεση *Niki Chr. Georghiou v. Republic (Minister of Interior and Another)* (1968) 1 C.L.R. 411, στις σελ. 417-418 ειπώθηκε:-

40

“To sum up, the discretion of the court being a perfectly

free one, the only question is whether upon the facts of a particular case that discretion should be exercised. The fact that the omission to appeal in due time was due to inadvertence, negligence, or mistake on the part of a legal adviser, may be sufficient cause to justify the court in exercising its discretion, but it is not to be thought that it will necessarily be exercised in every set of facts. As I conceive the rule, there is nothing in the nature of such inadvertence, negligence or mistake as to exclude it from being a proper ground for allowing the appeal to be effective though out of time; and whether the matter shall be so treated must depend upon the facts of each individual case. There may be facts in a case which would make it unjust to allow the appellant to succeed upon that argument (cf. *Gatti v. Shoosmith* [1939] 3 All E.R. 916, at page 919).

Reverting now to the present case, we have to consider how on the facts of this particular case our discretion should be exercised. Put briefly, this is a case where the applicant, who is foreign national, was deported from Cyprus immediately after delivery of the judgment at first instance, that she has been out of Cyprus ever since, that she did not have the necessary facilities of getting in touch with her legal advisers before she was deported, and that due to counsel's inadvertence or negligence the application to extend the time for appeal was filed three days out of time. If this were a civil appeal I have no difficulty in saying that, speaking for myself, I would have exercised my discretion in favour of the applicant.

The question which remains for consideration is whether this being a revisional matter our discretion should be exercised in a different way. Considering that this particular decision does not affect any other person except the applicant, and that it does not appear to have any other implications or any consequential repercussions on the Administration, I would still be prepared, in the special circumstances of this case, to exercise my discretion in the applicant's favour and grant her application. ..."

Ο κ. Κληρίδης υπόβαλε ότι δεν πρέπει να δοθεί παράταση, γιατί επηρεάζονται δικαιώματα τρίτων, επειδή ένας από τους

λόγους της έφεσης. εάν αποφρασιστεί υπέρ των αιτητών, θα έχει γενικό επηρεασμό σε άλλους προσφοροδότες σε άλλες προσφορές.

5 Μόνον άμεσος επηρεασμός δικαιωμάτων τρίτων λαμβάνεται υπόψη στην άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου.

10 Είναι καθαρό από την εισήγηση και από την υπόθεση ότι κανένας τρίτος δεν έχει άμεσο συμφέρο. Η νομιμότητα ή όχι της πράξης που προσβάλλεται δεν επηρεάζει άμεσα ούτε καν το ενδιαφερόμενο μέρος στην προσφυγή, γιατί τα δικαιώματά του μεταφέρθηκαν στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου με την υπογραφή ιδιωτικής σύμβασης. Η νομολογία έχει πάντοτε έμμεσο επηρεασμό σε όλους τους πολίτες. Ο λόγος που πρόβαλε ο κ. Κληρίδης δεν ευσταθεί.

20 Εν όψει των ειδικών περιστατικών της υπόθεσης, και χωρίς να θεωρείται ότι η ασθένεια δικηγόρου που χειρίζεται την υπόθεση ανεξάρτητα από το χρόνο και τις ειδικές συνθήκες είναι λόγος παράτασης, αποφάσισα να εκδώσω διάταγμα παράτασης όπως η αίτηση.

25 Ο χρόνος παρατείνεται πέντε μέρες από την έκδοση της απόφασης αυτής.

Καμιά διαταγή για έξοδα.

30 Η Αίτηση γίνεται αποδεχτή χωρίς έξοδα.